

Сторожук Т., к.е.н., доцент,
Бестюк А.М., студентка, 4 курсу
Університет Державної Фіскальної Служби України
м. Ірпінь, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Вступ. В сучасних глобалізаційних умовах постає необхідність формування фінансової звітності відповідно до вимог міжнародної практики, що реалізується за Міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ).

Дослідженням питання адаптацій МСФЗ у вітчизняну практику подання фінансової звітності займалися вчені: Голов С.Ф., Гуцайлюк З.В., Лучко М.Р., Задорожній З.В., Кузьмінський Ю.А., Пушкар М.С., Костюченко В.М., Небильцова О.В., Ткаченко Н.М., Жовнер І.В. та інші.

Основний текст. На сьогодні в Україні триває процес запровадження системи фінансової звітності, який передбачає подання фінансової звітності в уніфікованому електронному форматі XBRL, підготовленому відповідно до таксономії UA XBRL МСФЗ, за принципом «єдиного вікна». Формат XBRL є загальновизнаним міжнародним стандартом, що дозволяє опрацьовувати великі обсяги якісних та кількісних показників [1]. XBRL базується на метаданих, викладених в таксономіях, і описаних взаємозв'язках між поняттями.

Для побудови системи фінансової звітності важлива таксономія — набір статей і показників фінансової звітності та її елементів, що підлягають розкриттю, а також взаємозв'язків між ними та іншими елементами таксономії [2].

Загальна таксономія фінансової звітності випускається Фондом міжнародних стандартів фінансової звітності. В Україні таксономія фінансової звітності затверджується та оприлюднюється Мінфіном. Актуальна версія таксономії публікується на веб-сайтах Мінфіну, НКЦПФР, НБУ та Нацкомфінпослуг. Також її можна завантажити на офіційному сайті СФЗ [1]. Тому фінзвітність через системи фінансової звітності повинні будуть подавати всі підприємства, які складають фінансову звітність за МСФЗ у визначені строки, що наведені у таблиці 1. Суб'єкти звітування, які подають проміжну фінзвітність відповідно до норм законодавства, звітують на СФЗ не пізніше 25 числа місяця, що настає за звітним кварталом.

Таблиця 1

Строки звітування суб'єктів відповідно до системи фінансової звітності

* джерело побудовано автором на основі [1]

Суб'єкти звітування	Термін звітування
Підприємства суспільного інтересу	До 30 квітня року, наступного за звітним
Приватні акціонерні товариства (ПАТ)	До 30 квітня року, наступного за звітним
Суб'єкти господарювання видобувних галузей	До 30 квітня року, наступного за звітним
Підприємства, які провадять господарську діяльність за видами за переліком відповідно до Постанови № 419	До 30 квітня року, наступного за звітним
Великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів, та середні підприємства	Не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом
Інші фінстанови, що належать до мікропідприємств та малих підприємств	Не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом

Виділяють два напрями розширення Української таксономії UA XBRL МСФЗ:

1) загальна Таксономія (General Taxonomy) – фінзвітність, яка містить Звіт про фінансовий стан, складений згідно з розподілом активів та зобов'язань на поточні/непоточні разом з іншими звітами та примітками).

2) Таксономія для банківського та страхового секторів (Insurance Taxonomy) – фінзвітність, яка містить Звіт про фінансовий стан, складений у порядку ліквідності разом з іншими звітами та примітками).

Підзвітні підприємства можуть локально провести валідацію свого XBRL документа, перш ніж відправити його. Валідація – це процес перевірки, чи достовірно складена фінансова звітність і чи відповідає вона правилам валідації, що закладені в Таксономію UA XBRL МСФЗ [3].

Для валідації фінансової звітності відповідно до Таксономії UA XBRL МСФЗ існує безкоштовне програмне забезпечення Arelle. Дане програмне забезпечення вбудоване в програмне забезпечення для складання фінансової звітності XBRL Tool. Однак, варто зазначити, що для валідації великого об'єму інформації, програмному забезпеченню Arelle знадобиться велика кількість часу.

Перехід України на новий формат XBRL відкриє чималу кількість переваг як для користувачів, так і для тих, хто готує фінансову інформацію до оприлюднення.

Переваги використання СФЗ для держави:

- швидкість і автоматичність обробки і аналізу фінансової звітності;
- своєчасне виявлення ризиків та оперативне реагування на них;
- більш ефективний і менш затратний регуляторний процес.

Для суб'єктів звітування до переваг використання СФЗ можна віднести:

- коректне складання фінансової звітності;
- виключення дублювання при поданні фінансової звітності регуляторам;
- якісна фінансова звітність сприятиме залученню інвесторів.

Переваги є і для інвесторів. Це :

- якісне розкриття інформації за міжнародними стандартами;
- швидкість і автоматичність обробки і аналізу фінансової звітності;
- краще розуміння ризиків і перспектив бізнесу

Однак при запровадженні МСФЗ можуть виникнути і труднощі, які пов'язані з:

- відсутністю освітніх програм;
- відсутністю достатньої кількості фахівців, які володіють основами теоретичних знань та мають практичні навички використання МСФЗ
- відсутністю матеріальної бази та коштів щодо переходу на МСФЗ.

Висновки і пропозиції. Отже, подання звітності за МСФЗ у форматі XBRL удосконалив процес підготовки та подання фінансової звітності та спростить процес обробки, аналізу інформації для контролюючих органів (Мінфін, НКЦПФР, НБУ) та інших зовнішніх користувачів. Тому в короткі терміни,

використовуючи міжнародні напрацювання, доцільно створити базу для прозорості та ефективної роботи фінансового сектора.

Використана література:

1. Система фінансової звітності. URL: <https://frs.gov.ua/> (дата звернення 31.01.2020)
2. Переклад Таксономії фінансової звітності за Міжнародними стандартами фінансової звітності URL: [https://docviewer.yandex.ua/view/275783252/?page=1&*=ave4Ip6QdzJdkL%](https://docviewer.yandex.ua/view/275783252/?page=1&*=ave4Ip6QdzJdkL%20) дата звернення (31.01.2020)
3. ПЗ для валідації фінансової звітності. URL: <https://frs.gov.ua/ixbrl-tool/soft-dlya-validacziyi-finansovoyi-zvitnosti/> дата звернення (31.01.2020)

Сторожук Т., к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку
Довгаль І., студентка
УДФСУ, м. Ірпінь, Україна

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

Вступ. Нові підходи до управління виробництвом вимагають створення відповідного масиву даних і застосування складних методик та програм обробки інформації. Однак використовувані в виробництві методики інформаційного забезпечення процесу управління часто не спроможні надати достовірні дані про стан виробництва і не розраховані на високу оперативність, тому що базуються на системі фінансового обліку. Сучасні автоматизовані системи обліку інформаційних масивів дозволяють розширити спектр наданої інформації та прискорити процес її отримання, але принципово не вирішують проблему оперативного управління виробництвом. У цьому контексті проблема оперативного забезпечення управлінського персоналу достовірною інформацією є однією з основних на шляху підвищення ефективності виробництва.

Аспекти формування управлінської звітності досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні науковці: Бутинець Ф.Ф., Карпова Т.П., Кірейцев Г.Г., Нагірська К.Є., Нападовська Л.В., Озеран В.О., Пушкар М.С., Сльозко Т.М. та інші.

Основна частина. Ефективне функціонування сучасної обліково-аналітичної системи на підприємствах передбачає собою створення системи управлінського обліку, звітності та бюджетування, що враховує функціонально-принципові особливості даних економічних підсистем, а це в свою чергу дає змогу використовувати облікові інформаційні ресурси для цілей аналізу, оцінки і прогнозування результатів діяльності підприємства та його структурних підрозділів, а також здійснювати контроль за забезпеченням оптимального і ефективного використання матеріально-технічних ресурсів суб'єкта господарювання [1, с.40].

Структуру управлінської звітності підприємства можна представити так: 1) звітність про фінансовий стан підприємства включає в себе управлінський баланс, управлінський звіт про фінансові результати, управлінський звіт про рух грошових коштів, складений прямим та непрямим методом; 2) звітність за основними показниками діяльності підприємства, кожного структурного